

สรุปการเสวนา เรื่อง โรงเรือนปลูกพืช: ความจำเป็นของเกษตรยุค 4.0 ?

วันที่ 13 มีนาคม 2561 เวลา 09.00-12.00 น.

ณ ห้องประชุม CC-306

บทคัดย่อ

การปลูกพืชในระบบโรงเรือนของประเทศไทยเริ่มใช้กับการปลูกผักที่มาจากต่างแดนและมีราคาแพง แต่จากสภาพภูมิอากาศโลกที่เปลี่ยนแปลง ความไม่แน่นอนของฤดูกาล ภัยธรรมชาติ และการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช ทำให้เกิดความสูญเสียทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เกษตรกรจึงเริ่มให้ความสนใจการปลูกพืชในระบบโรงเรือนมากขึ้น โดยมองว่าสามารถปลูกพืชในทั้งปี ควบคุมและป้องกันโรคและแมลงศัตรูพืชได้ และจะทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

“โรงเรือนปลูกพืชจำเป็นแค่ไหนในการทำเกษตรยุคปัจจุบัน

จริงหรือไม่ถ้ามีโรงเรือนปลูกพืชแล้ว ได้ผลผลิตที่ดีแน่นอน

มีโรงเรือนแล้วปลูกพืชได้ทุกชนิด

โรงเรือนปลูกพืชมีหลากหลายรูปแบบ รูปแบบใดจึงเหมาะสม” ฯลฯ

หลากหลายคำถามที่ชวนให้เกษตรกรหาคำตอบก่อนที่เกษตรกรจะตัดสินใจลงทุน “โรงเรือนปลูกพืช” สักหลังหนึ่ง

สรุปประเด็นจากการเสวนา

ช่วงแรก

ผู้ดำเนินรายการ โดย คุณวิลาวัลย์ เอื้อวงศ์กุล นักวิชาการอิสระ ได้เล่าถึงที่มาของหัวข้อเสวนาว่า สภาพภูมิอากาศโลกที่เปลี่ยนแปลง ความไม่แน่นอนของฤดูกาล ภัยธรรมชาติ และการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช ทำให้เกษตรกรหันมาสนใจการปลูกพืชในระบบโรงเรือนมากขึ้น เพราะ

- 1) ควบคุมและป้องกันโรคและแมลงศัตรูพืชได้ ?
- 2) ทำให้ผลผลิตดีมีคุณภาพ ?
- 3) ปลูกได้ตลอดปี ได้ผลผลิตแน่นอน ?
- 4) ปลูกพืชได้ทุกชนิด ?
- 5) มีหลายรูปแบบ แบบไหนบ้าง ? เหมาะสมกับแบบไหน ?
- 6) ต้นทุนแพง เกษตรกรจะทำได้จริงไหม ? จะเอาทุนมาจากไหน ?

จากนั้นได้แนะนำผู้ร่วมเสวนา

1. **คุณพงษ์พัฒน์ แก้วพะเนาว์** ผู้ก่อตั้งสวนแก้วพะเนาว์ และเป็น Young Smart Farmer จังหวัดมหาสารคาม
2. **คุณธนิดา ขุนนา** กรรมการผู้จัดการบริษัทคลีนฟาร์ม จำกัด จังหวัดสระบุรี
3. **คุณนริชพันธ์ เป็นผลดี** ผู้ช่วยวิจัยอาวุโส ศูนย์เทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ (TMEC) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

ต่อด้วยเล่าประสบการณ์การปลูกพืชในโรงเรือนของแต่ละคน

เริ่มด้วย คุณพงษ์พัฒน์ แก้วพะเนาว์ ได้เล่าถึง “ประสบการณ์งานเกษตรในต่างแดนสู่การประยุกต์ใช้ใน
เมืองไทย”

จากนั้น คุณธนิศา ชุมนนา เล่าถึง “ปลูกพืชผักในโรงเรือนช่วยเพิ่มผลผลิตอย่างไร”

และคุณนริชพันธ์ เป็นผลดี พูดในประเด็น “นวัตกรรมโรงเรือนอัจฉริยะ” การนำเทคโนโลยีไปใช้กับการ
ปลูกมะเขือเทศในโรงเรือนที่บ้าน

ช่วงที่ 2

ผู้ดำเนินรายการ ได้ให้ผู้ร่วมเสวนาแลกเปลี่ยนมุมมอง “เกษตรยุค 4.0” ของแต่ละท่าน

โดยผู้ร่วมเสวนาร่วมให้นิยาม “เกษตรยุค 4.0” ว่า คือ ความรู้ การวางแผน และการบริหารจัดการ เพราะ
มองว่าการจะทำเกษตรในยุค 4.0 ให้ประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องมีความรู้รอบด้าน เพราะความรู้ความเข้าใจเป็น
เรื่องสำคัญที่จะนำมาช่วยในการวางแผน และบริหารจัดการ สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ทันเวลา

ซึ่งปัจจุบันใน ยุค 4.0 ก็พบว่า สภาพภูมิอากาศโลกมีความเปลี่ยนแปลง ความไม่แน่นอนของฤดูกาล ภัย
ธรรมชาติ และการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช ดังนั้น เพื่อให้สามารถวางแผนการผลิตได้แน่นอน จึงจำเป็นต้อง
นำเทคโนโลยีมาปรับใช้ ซึ่งในฟาร์มของคลีนฟาร์ม สวนแก้วพะเนาว์ ก็มีการนำเทคโนโลยีโรงเรือนหลายรูปแบบมาใช้
ในฟาร์ม ซึ่งนอกจากมีโรงเรือนแล้วการปรับปรุงบำรุงดินก็เป็นเรื่องสำคัญ ดินต้องเย็นพืชจึงจะงาม เพราะถ้าเราหมัก
ดินไม่สมบูรณ์ ปรับปรุงดินไม่เหมาะสมพืชก็ไม่สามารถที่จะดูดซับสารอาหารจากดินไปใช้ในการสังเคราะห์แสงได้ ก็จะมีผลต่อการเจริญเติบโต รวมทั้งการรู้จักสังเกต เพื่อสามารถรับมือและป้องกันโรคและแมลงศัตรูพืชได้

ลำดับ	ประเด็น	ความพึงพอใจร้อยละ
	วิทยากร (คุณพงษ์พัฒน์ แก้วพะเนาว์)	
1	การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน	94.51
2	มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการฝึกอบรม	85.67
3	การใช้เวลาตามที่กำหนดไว้	83.84
4	การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม	86.59
5	เอกสารประกอบการบรรยายมีความเหมาะสม	84.76
	วิทยากร (คุณนริชพันธ์ เป็นผลดี)	
6	การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน	93.60
7	มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการฝึกอบรม	84.15
8	การใช้เวลาตามที่กำหนดไว้	86.89
9	การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม	87.80
10	เอกสารประกอบการบรรยายมีความเหมาะสม	84.76
	วิทยากร (คุณธนิศา ชุมนนา)	
11	การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน	95.43
12	มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการฝึกอบรม	86.89
13	การใช้เวลาตามที่กำหนดไว้	85.98
14	การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม	83.54
15	เอกสารประกอบการบรรยายมีความเหมาะสม	81.71
	ความรู้ความเข้าใจของผู้เข้าร่วมอบรม	
16	ความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ ก่อน การอบรม	55.49
17	ความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ หลัง การอบรม	84.45
18	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้	82.32
19	สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้	83.23
	ภาพรวมของการให้บริการ	
20	สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม	86.59
21	ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	87.80
22	ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม	85.06
23	อาหารมีความเหมาะสม	90.24
24	เจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างเอาใจใส่รวดเร็วและให้บริการด้วยความเต็มใจ	96.04
25	เจ้าหน้าที่มีความรู้และทักษะในการให้บริการในเรื่องที่เกี่ยวข้อง	96.95
26	ขั้นตอนการให้บริการมีความชัดเจนและสะดวกต่อการให้บริการ	99.39
27	ความพึงพอใจต่อการให้บริการในภาพรวม	98.78

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้รู้ถึงประสบการณ์ต่างๆ จากวิทยากร และสามารถนำมาปรับใช้ได้
2. การนำเทคโนโลยี/นวัตกรรมมาใช้ในการเกษตร เพื่อเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน การจัดการได้ง่ายต่อการดูแล ควบคุมการเพาะปลูก "ทำน้อย ได้มาก"
3. ได้รู้จักวิธีการเตรียมดินในการเพาะปลูก วิธีการแก้ปัญหาเรื่องสภาพของดิน และวิธีการดูแลพืช
4. ได้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปรุ่ดิน ตามลักษณะของดิน เทคนิคการเพาะปลูกพืชตามลักษณะของพื้นที่
5. ได้รู้การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเพาะปลูก
6. ได้รู้แนวทางในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีกับงานเกษตร
7. ได้รับความรู้เรื่องเกษตร 4.0
8. ได้รู้เทคโนโลยีโรงเรือนในการปลูกพืช
9. ได้ประโยชน์จากการเสวนาจากเกษตรกรที่ได้ถ่ายทอดประสบการณ์จริง
10. ได้รู้ว่าดินเป็นปัจจัยหลักในการปลูกพืช
11. ได้เรียนรู้การจัดการภาคเกษตรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น
12. ได้รู้แนวโน้มความจำเป็นในการเลือกใช้โรงเรือนปลูกพืช
13. ได้รู้ปัจจัยสำคัญในการทำการเกษตร และปัจจัยสนับสนุนต่างๆ
14. ได้รับความรู้เรื่อง sensor ด้านการเกษตรและ Smart Farm
15. ได้ข้อมูลเรื่องโรงเรือนดีมาก เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการลงทุน

ข้อเสนอแนะ ดิชม

1. อยากได้ PowerPoint หากมีให้ Download น่าจะเป็นประโยชน์มาก
2. อยากได้รับความรู้ขั้นตอนพื้นฐานในการนำโรงเรือนไปใช้ในการทำเกษตรอย่างเหมาะสม
3. อยากให้จัดแบบนี้ในทุกๆ ปี
4. ระยะเวลาสั้นเกินไป
5. ผู้ดำเนินรายการทำหน้าที่ได้ดีมาก
6. วิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ได้ดี
7. ควรมีการแจ้งการใช้เวลาในการบรรยายให้ชัดเจน และควบคุมเวลาไม่ให้เกินไปจากที่ตั้งไว้เพื่อเป็นการให้เกียรติกับผู้เข้าร่วมฟังทุกคน
8. เป็นการเสวนาที่ดีมาก สำหรับผู้ที่มีฝันด้วยกัน มีใจรักในงานเกษตร
9. เนื้อหาไม่ครอบคลุมถึงประสิทธิภาพจริงๆ ในการสร้างโรงเรือน เช่น ลงทุนแล้วทำให้ประสิทธิภาพผลผลิตปริมาณเพิ่มขึ้นกว่าเดิเท่าไรพืชชนิดไหนควรปลูกในโรงเรือน และความเสี่ยงในการลงทุน
10. วิทยากรบางท่านให้ความรู้สึกส่วนตัวมากเกินไป
11. ควรมีการจัดทริปพาไปศึกษาดูงานในฟาร์มในพื้นที่จริง

12. อยากให้เน้นว่าระบบโรงเรือนที่เหมาะสมกับประเทศไทย เนื้อหามาก แต่เวลาที่ให้วิทยากรแต่ละท่านได้พูดน้อยเกินไป
13. ควรลงรายละเอียดเชิงลึกในการลงทุน ขาดข้อมูลด้านต้นทุนการผลิต
14. ควรมีสู่ตราในการคำนวณการใส่ปุ๋ย
15. อยากได้ข้อมูลพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกพืชในโรงเรือนตามสภาพภูมิอากาศในแต่ละภาคของประเทศไทย
16. ควรมีข้อมูลพื้นฐานประโยชน์ของโรงเรือนแต่ละแบบ และโรงเรือนแบบไหนควรปลูกพืชชนิดใดจึงจะมีความเหมาะสม

บรรยากาศการเสวนา

ผู้ร่วมเสวนา

บรรยากาศในห้องเสวนา

มีการแลกเปลี่ยนร่วมกับผู้ร่วมฟังการเสวนา

มีการแลกเปลี่ยนร่วมกับผู้ร่วมฟังการเสวนา